Nr. 67 KWIECIEŃ 1937 Rok VII

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

NOWOŚCI i OKAZJE

OSTATNIE WYDANIA

Niemcy, Na obronę powietrzną . .	3	wart.	x	—.50
Gdańsk, Na obronę powietrzną . .	2	„	x	—.40
Belgia, Dobroczynne 36	8	„	x	3.25
„ Dzień znaczka	1	„	x	1.75
Dania, Reformacja	5	„	o	1 50
„ Dobroczynne	3	„	x	1.—
Estonia, Dobroczynne 36	4	„	x	5.75
Finlandia, Czerwony Krzyż	4	„	x	1.35
Francja, Fis (Chamonix)	1	„	x	—.65
„ Pomoc inteligencji	4	„	x	1.95
„ Pokojowe	1	„	x	—.85
„ Dobroczynne 50 + 20 . .	1	„	x	—.35
„ Corneille	1	„	x	—.35
Gdańsk, Dobroczynne 36	5	„	x	2.95
Grecja, Czerwony Krzyż	2	„	x	—.15
Holandia, Dobroczynne 36	4	„	o	1.95
Hiszpania, Prasowe	13	„	o	2.45
„ Lotnicze	12	„	o	2.45
Jugosławia, Czerwony Krzyż 36 . .	3	„	x	1.05
„ Załobne 34	14	„	o	8.75
Łotwa, Biały Krzyż 36	4	„	x	1.05
Rumunia, Marynarka 36	3	„	x	1.95
„ Entente 36	2	„	x	1.60
Szwajcaria, „Pro Juventute“ 36 . .	4	„	x	1.95
„ Dozbrojenie 36	3	„	x	2.95
„ „Pro Patria“	Blok		x	6.75
Luksemberg, Dobroczynne 36 . . .	5	„	x	3.25
Watykan, Prasowe 36	8	„	x	4.25
„ Kongres prawa	6	„	x	1.75
Rosja, Puszkin	6	„	o	2 75
„ Puszkin	6	„	x	4 95
„ Puszkin	Blok		x	8.—

UWAGA: Architektura mimo zapowiedzi dotychczas nie została wydana.

Okazja!

Znowu do nabycia

Niemcy lotnicze 1934
5 fen. — 3 mk
kpl. seria 11 wart. o **12.75**
Dostawa póki zapas starczy.

NIEMCY

Nowość!

Bloczek Hitlera
4 x 6 pf. x **2.25**

Włoska Abisynia

ETIOPIA

I. wydanie 3 wart. x —.65
II. wydanie 4 wart. x 1.10

Jeżeli szukasz innych seryj, jak wyżej oferowane, prosimy o podanie życzeń.

Prócz wyżej wymienionych prowadzimy setki innych seryj, których z powodu braku miejsca umieścić nie możemy.

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Adres Redakcji i Administracji: POZNAŃ. Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

Prenumerata: kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranica cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Nr. 67 KWIECIEŃ 1937 **Rok VII**

Marian Nowina-Orlicki.

Wydania definitywne SSSR.

Gdy przed kilku laty pewien zagraniczny turysta bawiąc w Rosji zapytał się członka rządu sowieckiego co oznaczają inicjały SSSR, ten mu odpowiedział, że inicjały te oznaczają „tri Srula odin Ruskij" dając tym do zrozumienia, iż w rządzie sowieckim na trzech żydów wypada jeden Rosjanin. Dziś o tyle się to zmieniło, że obecnie mówi się tam powszechnie, iż te inicjały oznaczają nic innego, jak tylko „Smiert' Stalina Spasiot Rossiju" (śmierć Stalina wybawi Rosję).

Zwiazek Socjalistycznych Republik Rad powstał 30 października 1922 r. i obejmuje przestrzeń 21,534 tysięcy km.^{2} ze stolicą w Moskwie, w skład którego wchodzi 8 socjalistycznych republik: 1) Rosyjska, 2) Ukraińska, 3) Białoruska, 4) Związek zakaukaskich republik wyłączając Gruzję, 5) Gruzińska, 6) Urbecka, 7) Turkmeńska, i 8) Tadżycka, przy czym w skład największej republiki rad t. j. Rosyjskiej, wchodzą oprócz rdzennej Rosji następujące okręgi: Karelski, Czuwarski, Baszkirski, Kana-Kałpacki, Tatarski, Dagestański, Krymski, Niemców Nadwołżańskich, Kozacki, Kirgiski, Buriato-Mongolski, Jakucki, Kałmycki, Czerkieski, Czeczeński, i północna Osetia. Jako rzecz szczególną należy podkreślić, że w skład Ukraińskiej republiki rad należy jurysdycznie i Bezarabia, o czym wspomina katalog pocztowych marek RSFSR i SSSR wydania 1933 r. na stronicy 15 następującym zdaniem „Juridiczeski, K sostawu MSSR otnositsia i okkupirowannaja Ruszyniej Biessarabia", krótko węzłowato znaczy to, że Rosja czy to będzie biała, czy to czerwona, zawsze będzie imperialistyczna, zawsze przeciw nam.

O ile pocztowe władze sowieckie wydały dużą ilość znaczków okolicznościowych, dystansując znacznie pod tym względem szereg państw, to znaczków obiegowych definitywnych wydały stosunkowo niewiele. Pierwsze wydanie definitywne znaczków SSSR posiada w rysunkach reprodukcje robotnika, chłopa i czerwonogwardzisty, t. j. tych elementów na których opiera się władza sowiecka, przy czym w tej kolejności umieszczone są reprodukcje na znaczkach. O ile

Tabela znaczków pierwszego definitywnego wydania SSSR

Wartość	Litografia					Typografia										
	bez zn. wodn.	ze znakiem wodnym				bez znaków wodnych						ze znakiem wodnym				
		ząbkow.					ząbkowane						ząbkowane			
	cięte	14:14½	12	mała główka	cięte	cięte	14:14½	13½	12	10	10½	cięte	12	13½	14:14½	12½
1 kop. pomarańczowy	×												×			
żółtopomarańczowy							×		×			×	×			
żółty	×						×		×							
2 kop. zielony	×					×	×		×			×	×			
ciemnozielony							×		×							
3 kop. ceglastoczerwony	×						×		×			×	×			
czerwonoceglasty							×		×							
mocno ceglastoczerw.													×			
4 kop. karminowy	×												×			
malinowoczerwony		×				×	×		×			×	×			
mocno czerwony							×		×				×			
5 kop. lila	×						×		×			×	×			
fioletowy							×		×							
szarostalowy									×							
6 kop. błękitny	×					×										
niebieski	×						×						×			
jasnoniebieski												×				
bladobłękitny							×									
7 kop. czekoladowy						×	×		×			×	×			
brunatny						×	×		×							
8 kop. oliwkowy				×												
brunatnooliwkowy			×			×	×		×							
czarnozielony									×			×	×			
czarnobrunatnooliwk.			×	×	×		×		×							
9 kop. czerwonopomarańcz.						×	×		×			×	×			
brunatnopomarańczowy									×							
jasnoczerwonopomar.							×		×							
10 kop. ciemnoniebieski	×	×				×	×		×			×	×			
niebieski						×	×		×				×			
jasnoniebieski													×			
błękitny													×			
14 kop. szarobłękitny							×		×			×	×			
15 kop. żółty									×			×	×			
cytrynowożółty							×		×							
jasnożółty													×			
18 kop. ciemnofioletowy												×	×			
szarofioletowy													×			
20 kop. zielony	×					×	×		×				×			
ciemnozielony							×									
jasnozielony	×						×		×			×	×			
szarozielony													×			
30 kop. fioletowy							×		×			×	×			
ciemnofioletowy		×					×		×							
jasnofioletowy									×							
niebieskofioletowy													×			
40 kop. szarozielony		×											×			
szarostalowy						×	×		×			×				
ciemnoszarostalowy							×		×							
50 kop. brunatny	×					×	×		×			×	×			
1 rb. czerwony i jasnobrun.	×					×	×		×			×	×		×	
jasnoczerw. i jasnobrun.							×						×			
pomczer. i jasnobrun.													×			
2 rb. różowy i zielony						×	×					×	×		×	
3 rb. ciemnobrun. i zielony						×		×		×		×		×		×
5 rb. ciemnonieb. i brunatny						×		×			×	×		×		

więc ta kolejność nie jest zachowana, to dowodzi, że pierwotnie było projektowane wydanie pośrednich wartości, lecz wskutek nikłego zapotrzebowania, nie zaszła potrzeba wydania wszystkich projektowanych wartości, a co za tym idzie, nie jest zachowana kolejność reprodukcji na znaczkach jak wyżej podano. Trzeba przy tym zaznaczyć, że w Sowietach analogicznie jak we Francji znaczki raz wydane nie są wycofywane z obiegu, lecz kursują aż do zupełnego wyczerpania, dlatego też jeszcze dziś spotyka się listy frankowane pierwszymi wydaniami znaczków sowieckich w walucie złotej. c. d. n.

ZNACZKI POLSKIE

Nowe Znaczki.

Jak wiadomo mniejsze wartości najnowszej serii obrazkowej były wykonane płaskodrukiem. Obecnie ukazały się znaczki za: 5 gr - klasztor w Częstochowie, 10 gr - dworzec morski w Gdyni, 15 gr - uniwersytet we Lwowie i 20 gr gmach sejmu śląskiego w Katowicach. Wszystkie wyżej wymienione wartości wykonano wklęsłodrukiem.

Ciekawa całostka.

Ministerstwo P. i T. wydało w nakładzie 1.000.000 sztuk kopertę z nadrukowanym znaczkiem (Belweder) i odpowiednim listownikiem, które w komplecie sprzedaje się po 25 groszy.

Nowy nakład znaczka 25 gr.

Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych w Warszawie wykonała ostatnio drugi nakład 25 gr znaczka opłaty z serii obrazkowej. Obydwa nakłady wykonane są wklęsłodrukiem jakkolwiek każdy inną metodą, drugi od pierwszego różni się tem, że rozmiary rysunku ma większe, mianowicie $22 \times 28^1/_2$ mm. zamiast 21×28 mm i nieco jaśniejszy kolor. Ząbkowanie posiada skrzynkowe, nie grzebieniowe jak dotychczas.

Propagandowe kasowniki.

Większe urzędy pocztowe używają maszynowych kasowników ze specjalnymi napisami, Spotykamy więc kasownik nawołujący do popierania szkół polskich zagranicą, który przedstawia się w ten sposób, że między datownikami znajduje się w prostokącie napis: „BUDUJMY / SZKOŁY POLSKIE / ZAGRANICĄ“, drugi odnosi się do pomocy zimowej mianowicie między datownikami cztery ręce trzymają misę z ciepłym jadłem i napis: „POMOC ZIMOWA / OBOWIĄZKIEM/ KAŻDEGO OBYWATELA“ lub na sercu ręka z dwoma monetami i napis: „ZŁOZ /OFIARĘ / NA / POMOC / ZIMOWĄ“

Błędy i odmiany.

Do niewątpliwie rzadkich okazów można zaliczyć znaczek 1 zł/ 1. 20 z podwójnym nadrukiem. Błąd taki powstaje w ten sposób, że przez pomyłkę wlepiono w okienko w arkuszu już raz przedrukowany znaczek.

Drugi nakład znaczka prowizorycznego dopłaty 25 gr/1 zł posiada również błąd mianowicie jeden znaczek w arkuszu ma mylną wartość 23 gr zamiast 25 gr.

NOWOŚCI

EUROPA

ANGLIA. Ukazała się dalsza wartość znaczków dopłaty ze znakiem wodnym E. 8 R.

Znaczek dopłaty:
3 d. — fioletowy

ANGIELSKA POCZTA W MAROKKO. Znaczki z podobizną Jerzego V. otrzymały znowu nadruk.

Znaczki opłaty (tymczasowe):
90 c./9 d. — oliwkowozielony
1 fr./10 d. — zielonkawoniebieski

BUŁGARIA. W dniu 20 lutego wydano dalszą wartość z nowym rysunkiem cyfry.

Znaczek opłaty:
10 st. — czerwony

CZECHOSŁOWACJA. Dla przesyłek z dopiskiem „do rąk własnych" zostały ostatnio wydane specjalne znaczki. Nalepianie ich na koperty przedstawia się w ten sposób, że czyni to albo nadawca albo poczta. W ostatnim wypadku dopłatę uiszcza odbiorca.

Znaczki opłaty (specjalne):
50 h. — niebieski (dla nadawcy)
50 h. — czerwony (dla poczty)

HISZPANIA (RZĄD NARODOWY). Wydano jeszcze dwie wartości znaczków drukowanych w Saragossie z widokiem meczetu w Kordobie.

Znaczki opłaty:
10 c. — szarozielony
60 c. — żółtozielony

NIEMCY. W dniu 3 marca ukazały się znaczki propagandowe na rzecz funduszu lotniczego.

Znaczki opłaty:
3 fen. — ciemnobrunatny
6 fen. — ciemnozielony
12 fen. — ciemnoczerwony

ROSJA. W myśl zapowiedzi zostały wydane znaczki pamiątkowe z okazji 100-nej rocznicy śmierci Puszkina.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

10 kop. — jasnobrunatny	50 kop. — niebieski
20 kop. — ciemnozielony	80 kop. — czerwony
40 kop. — czerwonobrunatny	1 rb. — jasnozielony

Dwie wartości wyżej omawianej serii mianowicie za 10 i 50 kop. są również w bloczku.

Znaczki opłaty:
10 i 50 kop. — brunatny

SZWAJCARIA. Nowe znaczki wykonane wklęsłodrukiem otrzymują stopniowo w miarę ukazywania się nadruk dla Międzynarodowego Biura Pracy.

Znaczki urzędowe:
3 r. — oliwkowozielony
25 r. — brunatny

Te same wartości otrzymały nadruk z przeznaczeniem dla Ligi Narodów.

Znaczki urzędowe:
3 r. — oliwkowozielony
25 r. — brunatny

WĘGRY. Z okazji tegorocznych targów w Budapeszcie ukazały się znaczki propagandowe.

Znaczki opłaty (propagandowe):

2 f. — pomarańczowy	6 f. — jasnozielony	10 f. — ciemnozielony
20 f. — karminowy	32 f. — fioletowy	40 f. — jasnoniebieski

ZAMORZE

BRAZYLIA. Dalsze wartości znaczków obiegowych zostały wydane na papierze z nowym znakiem wodnym.

Znaczki opłaty:

700 r. — ciemnofioletowy
1000 r. — zielonkawoniebieski

Poza tym ukazał się zapowiedziany znaczek z okazji kongresu esperantystów.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):

300 r. — zielony

CHINY. Krótko przed wycofaniem znaczków przedstawiających dżunkę, wartość za 6 c. zaopatrzono nadrukiem dla wschodniego Turkiestanu.

Znaczek opłaty:

6 c. — czerwonobrunatny

GUATEMALA. Znaczki lotnicze zostały wydane w odmiennych kolorach bez widocznego tła.

Znaczki lotnicze:

Dla obsługi w kraju:

4 c. — jasnoniebieski i ciemnozielony	15 c. — żółtozielony i ciemnozielony
6 c. — ciemnolila i ciemnozielony	30 c. — oliwkowobrunatny i ciemnozielony

Dla obsługi zagranicznej:

4 c. — karminowy i ciemnozielony	20 c. — wiśniowy i ciemnozielony
5 c. — pomarańczowy i ciemnozielony	25 c. — jasnozielony i ciemnozielony
10 c. — oliwkowozielony i ciemnozielony	30 c. — różowy i ciemnozielony
15 c. — cynobrowoczerwony i ciemnozielony	

FRANCUSKA AFRYKA RÓWNIKOWA. Zapowiedziane znaczki definitywne zostały wykonane wklęsłodrukiem.

Znaczki opłaty:

1 c. — brunatnolila i żółty	65 c. — niebieski i szarozielony
2 c. — fioletowobrunatny i zielony	75 c. — brunatny i żółty
4 c. — czerwony i niebieski	90 c. — ceglastoczerwony i żółty
5 c. — czarny i zielony	1,— fr. — fioletowy i zielony
10 c. — czerwony i niebieski	1,25 fr. — ceglastoczerwony i żółty
15 c. — niebieski i żółtobrunatny	1,50 fr. — niebieski i jasnoniebieski
20 c. — brunatnolila i żółty	1,75 fr. — brunatny i żółty
25 c. — ceglastoczerwony i jasnoszary	2,— fr. — czarny i fioletowy
30 c. — czarny i zielony	3,— fr. — niebieski i żółty
40 c. — ceglastoczerwony i niebieskoszary	5,— fr. — czarny i zielony
45 c. — niebieski i szarozielony	10,— fr. — fioletowy i niebieski
50 c. — brunatny i żółty	20,— fr. — czarny i żółty

Znaczki lotnicze:

1,50 fr. — czarny i żółty	4,50 fr. — ceglastoczerwony i jasnoniebieski
2,— fr. — czerwony i niebieski	6,50 fr. — niebieski i zielony
2,50 fr. — zielony i żółty	8,50 fr. — czerwonobrunatny i żółty
3,75 fr. — czerwonobrunatny i zielony	10,75 fr. — fioletowobrunatny i zielony

Znaczki dopłaty:

5 c. — fioletowobrunatny i jasnoniebieski	50 c. — czarny i pomarańczowobrunatny
10 c. — ceglastoczerw. i pomarańczowobrun.	60 c. — fioletowy i żółty
20 c. — ciemnozielony i jasnozielony	1,— fr. — brunatny i żółty
30 c. — ceglastoczerwony i jasnoniebieski	2,— fr. — niebieski i brunatnopomarańczowy
45 c. — czerwony i jasnozielony	3,— fr. — czerwonobrunatny i niebieski

KOLUMBIA. Z serii drukowanej w Londynie ukazały się pierwsze wartości.

Znaczki opłaty:

1 c. — zielony   12 c. — niebieski

Z okazji igrzysk olimpijskich w Manizales wydano trzy znaczki okolicznościowe z fragmentami sportu.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

3 c. — zielony   10 c. — karminowy   1 p. — czarny

Również z okazji narodowej wystawy w Baranquilla ukazały się znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

5 c. — brunatny   15 c. — niebieski   50 c. — czerwonobrunatny

KISHENGARH. Obiegowy znaczek za 2 a. zmienił swój kolor.

Znaczek opłaty:

2 a. — cynobrowoczerwony

LIBIA. Lirowy znaczek z Tripolitanii zaopatrzono nadrukiem „LIBIA".

Znaczek lotniczy (tymczasowy):

1 lir — ciemnoniebieski

Taki sam nadruk otrzymał znaczek paczkowy za 10 c.

Znaczek paczkowy:

10 c. — niebieski

LIBERIA. Ze względu na rzekomy brak znaczków ukazały się znaczki prowizoryczne, które posiadają charakter spekulacyjny, ponieważ już przed ich ukazaniem się były sprzedawane w Europie.

Znaczki opłaty (tymczasowe):

4/10 c. — jasnoniebieski
6/15 c. — brunatny i ciemnozielony
8/20 c. — szarolila i czarny
12/30 c. — fioletowy i czarny
14/50 c. — czerwonobrunatny i czarny
16/75 c. — czerwonobrunatny i czarny
18 c./1 dol. — oliwkowożółty i niebieski
22 c./2 dol. — oliwkowożółty i czarny
24 c./5 dol. — zielony

MOZAMBIK. Znaczek fiskalny z roku 1933 został wydany w odmiennym kolorze i był w obiegu tylko od 23 do 31 grudnia ub. r.

Znaczek fiskalny:

2 c. — różowy i ciemnobrunatny

KOLONIE FRANCUSKIE. Nowo wydane znaczki mają na celu propagandę międzynarodowej wystawy w Paryżu.

Znaczki opłaty (propagandowe):

20 c. — fioletowy
30 c. — zielony
40 c. — karminoworóżowy
50 c. — brunatny i niebieski
90 c. — czerwony
1.50 fr. — niebieski

Zostały wydane dla następujących kolonii:

Dahomey
Fr. Gujana
Kamerun
Reunion
Togo
Senegal
Martinique
Przylądek Kości Słoniowej
Fr. Gwinea
Indochiny Francuskie
Oceania Francuska
Sudan Francuski
Nowa Kaledonia
Mauretania
Francuska Afryka Równikowa
Indie Francuskie
Nigeria Francuska
Somali Francuskie
St. Pierre & Miquelon
Guadelupa
Madagaskar

NIKARAGUA. Obiegowe znaczki lotnicze ukazały się w zmienionych kolorach.

Znaczki lotnicze:

15 c. — żółty
20 c. — cynobrowoczerwony
25 c. — szaroczarny
30/50 c. — karminowy
35/50 c. — oliwkowozielony
40 c./1 cor. — zielony
50 c. — fioletowy
55 c./1 cor. — ciemnoniebieski
1 cor. — czerwonopomarańczowy

NOWA ZELANDIA. Serię znaczków z herbem uzupełniono wyższymi wartościami.

Znaczki opłaty:

30 sh. — brunatny
35 sh. — pomarańczowożółty

REPUBLIKA DOMINIKANA. Z powodu wystawienia obelisku w rocznicę zmiany nazwy stolicy wydano znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

1 c. — zielony
3 c. — fioletowy
7 c. — niebieski

REUNION. Na samolocie „Roland Garros" odbył się lot z Reunion do Francji i z tej okazji 8000 znaczków 50 c. zaopatrzono nadrukiem „REUNION—FRANCE (par avion) ROLAND GARROS" z których 3 tys. otrzymali lotnicy pilotujący samolot.

Znaczek lotniczy (okolicznościowy):

50 c. — czerwony

SUDAN. Dalszą wartość znaczków opłatnych zaopatrzono nadrukiem SG.

Znaczek urzędowy:

3 mill. — zielony i fioletowy

STANY ZJEDNOCZONE. Znaczki wydane na cześć armii i marynarki uzupełniono wartością 3 c.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

3 c. — fioletowy (dla armii)
3 c. fioletowy (dla marynarki)

Również dla linii lotniczej do Chin ukazały się specjalne znaczki we wzorze jak 25 c. znaczek lotniczy z roku 1935 lecz bez napisu „November 1935".

Znaczki lotnicze (okolicznościowe):

20 c. — zielony 50 c. — czerwony

TIMOR. Fiskalny znaczek powstał przez umieszczenie nadruku „Assistencia D. L. no 72" na znaczku stemplowym.

Znaczek fiskalny:

10 avos — zielony i czarny

Nowości zapowiedziane.

Anglia. Znaczki z podobizną Jerzego VI według wiadomości podanych w dziennikach mają ukazać się jeszcze w marcu. Oprócz tego dnia 12 maja zostanie wydana seria koronacyjna.

Gdańsk. Z okazji wystawy filatelistycznej w Gdańsku, która odbędzie się między 6—8 czerwca zostanie wydany specjalny bloczek pamiątkowy składający się z dwóch znaczków za 50 + 50 fen.

Francja. Dla uczczenia pamięci Etienne Marcel i Anatola France ukażą się znaczki pamiątkowe. Ze znaczków propagandowych na rzecz wystawy światowej w Paryżu, zostanie jeszcze wydana tylko wartość 1.50 fr. Poza tym ukaże się seria znaczków dobroczynnych.

Grecja. W kwietniu zostanie wydana seria znaczków z widokami historycznych budowli i składać się będzie z nast. wartości: 5, 10, 20, 40, 50, 80 lepta 2, 5, 7, 10, 15, 25 drachm.

Czechosłowacja. Nowy znaczek za 50 hal. przedstawia prezydenta Benesza z profilu. W maju zostanie wydana seria znaczków dobroczynnych z dopłatą na pomoc dzieciom.

Jugosławia. Znaczki z widokiem kościoła w Oplenac i trzema symbolicznie krzyżującymi się kołami ukażą się w kwietniu. Z okazji I narodowej wystawy filatelistycznej w Białogrodzie w dniu 12 serpnia zostaną wydane cztery znaczki, które będą kosztowały 15 d. i specjalny bloczek pamiątkowy nominalnej wartości 18 d. w nakładzie 80 tys.

Rosja. Zachęcona dobrym interesem na bloczkach z Puszkinem, tutejsza poczta zamierza wydać jesienią jeszcze jeden bloczek.

Marian Nowina-Orlicki

Poczta Sowieckiego Azerbejdżanu.

(dokończenie)

W tym wydaniu istnieją przedruki 10.001, 10.002 na 1 r., 300.001 do 300.009 na 3000 r., 500.001 do 500.009 na 2000 r. powstałe wskutek niedbałego dokonywania przedruków, przy czym przedruki takie są bardzo rzadkie. Przedruków dokonano trzema rozmaitymi numeratorami, z większymi lub mniejszymi cyframi, z których dwa były pięciocyfrowe, a trzeci sześciocyfrowy. Pierwszymi dwoma były przedrukowane wszystkie pięciocyfrowe, a trzecim sześciocyfrowe przedruki, różnica zaś w długości przedruku wynosi od 1—2 mm.

15-go listopada 1922 r. wydano nowe znaczki tymczasowe, przedrukowując pozostałości znaczków Azerbejdżanu ręcznym kauczukowym czarnym lub fioletowym przedrukiem nowej wartości:

a) przedruk fioletowy
100.000 na 2 r. brunatnoczarny
200.000 na 10 r. szaroczarny
200.000 na 25 r. czerw.brunatny
300.000 na 3000 r. niebieskobrunatny
500.000 na 2000 r. ciemnoniebieski
1.500.000 na 5000 r. zielonoczarny

b) przedruk czarny
100.000 na 2 r. brunatnoczarny
200.000 na 10 r. szaroczarny
300.000 na 3000 r. niebieskobrunatny
500.000 na 2000 r. ciemnoniebieski
1.500.000 na 5000 r. zielonoczarny

Wskutek zaś dalszego spadku waluty sowieckiej przedrukowano powtórnie znaczki, już raz przedrukowane numeratorem w kolorze czarnym, do jeszcze wyższej wartości, wskutek czego powstały podwójne przedruki

300.000 na 50.000 na 3.000 r.
oraz 500.000 na 66.000 na 2.000 r.

Oprócz powyższych znaczków przedrukowano powtórnie znaczki z przedrukiem fioletowym Bakinskago żel. dor. otdieleńja o długości 31 mm. nowym czarnym przedrukiem numeratorem wyższej wartości: 50.000 na 3.000 r., 10.000 na 1 r. i 15.000 na 5 r. Przedruków numeratorami dokonywano w mieście Baku, skąd były następnie rozsyłane do wszystkich oddziałów pocztowych, położonych na terenie Azerbejdżanu. Wskutek trudności komunikacyjnych za czym znaczki z miasta Baku nadeszły do miejsca swego przeznaczenia, to już przedruki były nieaktualne, z powodu ustawicznego spadania waluty sowieckiej. Oddziały prowincjonalne zatem sprzedawały znaczki bez wszelkich przedruków, pobierając jedynie opłatę w odpowiedniej wysokości, stosownie do telegraficznego zarządzenia władz sowieckich z Baku.

9-go stycznia 1923 r. kurs rubla w Azerbejdżanie został podwyższony sto razy, to znaczy, że jeden rubel 1923 r. = 100 rublom 1922 r., dlatego też przedrukowano powtórnie trzecim numeratorem czarną farbą następujące znaczki:

500 na 15.000 na 5 r. brunatny
500 na 5 r. brunatny
1.000 na 2 r. czarnobrunatny
2.000 na 10 r. szaroczarny
5.000 na 2.000 r. ciemnoniebieski
15.000 na 5.000 r. czarnozielony
15.000 na 70.000 na 5.000 r. cz.zielony
50.000 na 5.000 r. czarnozielony

I w tym wydaniu istnieją błędy w przedruku, jak np. 5001 do 5009 na 2.000 r. i 15.001 do 15.009 na 5.000 r., powstałe również wskutek niedbałego przedrukowywania znaczków.

Po wyczerpaniu się tych znaczków w Azerbejdżanie, tak jak i w pozostałych republikach zakaukaskich, kursowały znaczki związku zakaukaskich socjalistycznych republik.

Wszystkie przedruki znaczków Azerbejdżanu uskutecznione numeratorami, posiadają przedruki odwrócone i podwójne. To co Michel w swoim katalogu podaje drobnym drukiem przy znaczkach Azerbejdżanu jako „abarten“, to nie są żadne osobliwości, a tylko prawidłowo przedrukowane znaczki wydań 1922 czy też 1923 r. Pomijając już fakt, że przedruków dokonywano chaotycznie i bez żadnej należytej kontroli ze strony władz nadzorczych, wskutek czego przedruki te są w najrozmaitszych położeniach, analogicznie jak przy znaczkach gruzińskich, mogły więc powstać przy przedrukach osobliwości, ale nie takie, jak podaje Michel. Ja np. posiadam w swoim zbiorze znaczek z przedrukiem podwójnym 500 na 5000 na 2000 r. powstałym prawdopodobnie z tego powodu, iż miał to być przedruk 5000 na 5000 na 2000 r., lecz wskutek tego, że numerator został za wysoko przesunięty ostatnie zero wypadło na sąsiednim znaczku. Po rozcięciu arkusza na poszczególne znaczki, powstała osobliwość przeze mnie opisana, która nie jest w żadnym katalogu wymieniona. Być może, że są jeszcze inne usterki nieuniknione przy przedrukach numeratorem, lecz nie dające się dziś określić z powodu braku całkowitych oryginalnych arkuszy.

Z prasy codziennej.

(dokończenie z nr. 64/5)

Datownik miasta Taihape na Nowej Zelandii nie posiada wewnętrznej obwódki, a miast niej, są dwa krótkie łuki na linii tej obwódki po obu stronach liter N. Z. (New Zealand). W środku pieczęci znajduje się data i jej numer kolejny.

Trzy pieczęcie reprezentują w tym przeglądzie Amerykę Płn. Pieczęć miasta Lyndonville w stanie N. York charakteryzuje się brakiem wewnętrznego koła, przy czym nazwa urzędu bynajmniej nie traci na widoczności. W środku znajduje się data i bliższe określenie urzędu, a u spodu inicjały stanu. Osiem krótkich rownoległych linij obok stempla świadczy o maszynowym pochodzeniu odbitki.

Niezmiernie prostą jest ręczna pieczęć w U. S. A. (W tym wypadku miasta Portland w stanie Oregon.). W „obrączce“ owal-

nego kształtu umieszczono tylko nazwę miasta i stan, w którym leży. Służy ona wyłącznie do kasowania znaczków nieprzestemplowanych pieczęcią mechaniczną. Pieczęć kanadyjskiego portu Vancouver jest ciekawą tylko ze względu na swe odległe pochodzenie.

Dotychczasowe stemple pochodziły z państw i krajów o głębokiej nieraz cywilizacji (wyjąwszy chyba Taszkent). Z kolei wypada przejść do pieczęci z krajów, gdzie poczta jako jeden z pionierów kultury jest wciąż jeszcze czemś nowym!

I tak zarówno w portugalskiej kolonii Angola, jak w środkowo-amerykańskiej republice Nikaragua, a wreszcie na odległym Mauritiusie wszelka „poczta", przeznaczona do innych kontynentów, jest zbierana w głównym urzędzie pocztowym. Stąd po rozsortowaniu załadowuje się ją na statki, przy czym kompanie żeglugowe, zajmujące się przewożeniem poczty z Angoli i Nikaragui, dociskają na listach i kartkach własne pieczęcie.

Pierwsza z tych pieczęci, należąca do Compania Nacional de Navegaçao (Narodowe Towarzystwo Żeglugowe) podaje obok nazwy w otoku, flagę kompanii, a pod nią napis: „Correio" („poczta" w języku portugalskim) z francuskim tłomaczeniem: „Poste". Niżej nazwa statku transportującego „pocztę" — Paqueto „Moçambique (statek „Mozambik").

Pieczęć nikaraguańska również podaje nazwę Towarzystwa. Tym razem jest to United Fruit Company (Zjednoczona Kompania Owocowa). W środku pieczęci umieszczono napis: „Posted On High Seas" (Poczta „Wysokich Mórz") i datę, pod spodem zaś nazwę statku: „s/s Purser" z oznaczeniem portu macierzystego „Sinaloa". W dole napis: „Steamskip Serwice" (służba parowcowa). Trzeba dodać, że wobec braku bezpośredniej komunikacji z Europą, „poczta" z drobnych republik środkowo-amerykańskich wędruje do Starego Lądu via N. Orlean i N. Jork.

Stempel pocztowej wyspy Mauritius, ojczyzny najdroższych białych kruków filatelistycznych, pochodzi z małej miejscowości Montagne Blanche i prócz nazwy nosi datę i swój znak rozpoznawczy.

Datownik poczty w przepięknie położonym Funchalu, na Maderze, charakteryzuje się kształtem poprzeczki z datą, niedochodzącej do wewnętrznej obwódki pieczęci.

Jak widać z tego przeglądu, w dziedzinie pieczęci pocztowych świata panuje wielka rozmaitość zarówno w ich kształcie, jak w doborze i układzie objaśnień. Widać też, że każdy stempel, znaczący codzienną swą drogą dziesiątkami i setkami odbitek na przesyłkach pocztowych, posiada swoistą wymowę.

ROZMAITOŚCI

Otwarcie generalnej reprezentacji Domu Filatelistycznego Jan Witkowski w Lublinie.

W dniu 16 marca br. powstała w Lublinie przy ul. Szopena 4 nowa placówka filatelistyczna pod nazwą „PHILA". Nowopowstała firma stanowi wyłączne przedstawicielstwo dobrze znanego w całej Polsce i zagranicą poznańskiego Domu Filatelistycznego. Społeczeństwo lubelskie odniosło się z całą przychylnością i zadowoleniem do godnej poparcia inicjatywy tak że poświęcenie nowego lokalu urządzonego estetycznie i nowocześnie odbyło się bardzo uroczyście. Poświęcenia dokanał miejscowy kapelan, który w serdecznych słowach podkreślił znaczenie gospodarcze naszej ekspansji na wschód i złożył życzenia jak najlepszego rozwoju.

Specjalnym poparciem cieszy się nowa placówka ze strony młodzieży szkolnej, dla której założenie specjalnego sklepu w Lublinie jest nowością, bo za grosze może korzystać z wielkiego wyboru i zaspokajać swe potrzeby.

Krakowskie Towarzystwo Filatelistyczne.

Walne zebranie Krakowskiego Towarzystwa Filatelistycznego odbyło się 18 lutego o godz. 19-ej w lokalu Banku Hipotecznego. Po sprawozdaniu przewodniczącego Dr. J. Tislowitza z ogólnego stanu filatelistyki tak zagranicą, w kraju jak i w Krakowie szczegółowym przedstawieniu wszelkich dochodów i rozchodów w 1936 r., na wniosek komisji rewizyjnej udzielono absolutorium i podziękowania ustępującemu zarządowi.

Stan kasy był pomyślny: pozostałość z 1935 r. wynosiła 383.71 zł, dochód w 1936 r. 267.43 zł czyli ogółem 651.14 zł — rozchody 72.67 zł saldo na rok 1937 zł 578.49. Sekcja wymiany utrzymywała stosunki z Towarzystwami w Kielcach, Grudziądzu, Lwowie, Radomiu, Wilnie i Toruniu. Czysty dochód sekcji wymiany w kwocie 100.29 zł przelano do kasy Towarzystwa.

Nowy zarząd wybrano przez aklamację w dotychczasowym składzie:

Przewodniczący — Dr. J. Tislowitz, Aleja Słowackiego 14.
Zastępca przewodn. — Prof. St. Korbel.
Sekretarz — Prof. St. Mikstein, Pomorska 7, 5.

Skarnik — Prof. H. Brożek, Racławicka 3.
Kierownik sekcji wymiany — Inż. D. Turski, Szczepańska 2
Członek zarządu — Zb. Pikulski.

Do komisji rewizyjnej weszli: Radca Sądu Apelacyjnego St. Frąckiewicz, Inż. E. Leuchter, Z. Zieliński — jako zastępcy Mec. Dr. Zawisza i Mgr. W Horain.

Wniosek zarządu o zamianowanie członkiem honorowym Płk. R. R. W. Larkinga Komandora Orderu Państwa Brytyjskiego, w uznaniu jego zasług na polu badania, opracowywania, publikacyj oraz propagandy polskich znaczków przyjęto przez aklamację.

Po załatwieniu drobniejszych spraw jak prenumeraty czasopism, lokalu itp. zamknięto walne zebranie, poczem odbyła się towarzyska pogadanka połączona z loteryjką. Wpisowe wynosi 1.50 zł, miesięczna wkładka 50 gr. Zebrania odbywają się w każdy pierwszy czwartek po 1 i 15 każdego miesiąca. Wszelkie pisma do Towarzystwa zależnie od sprawy należy kierować pod wyżej podanymi adresami.

Stowarzyszenie Filatelistów w Grudziądzu.

Roczne walne zebranie członków Stowarzyszenia odbędzie się w dniu 10 kwietnia br. o godz. 19-tej, w hotelu „Pod Złotym Lwem“ przy ul. 3-go Maja, z następująęym porządkiem obrad:

1. Zagajenie,
2. Wybór przewodniczącego i sekretarza walnego zebrania,
3. Odczytanie protokółu walnego zebrania z dnia 21. IV. 1936 r.,
4. Sprawozdanie zarządu,
5. Dyskusja nad sprawozdaniem i udzielenie absolutorium,
6. Uchwalenie prelimnarza budżetowego na rok 1937/8 r.,
7. Wybór nowego zarządu,
8. Wybór komisji rewizyjnej,
9. Wolne głosy i wnioski,
10. Zamknięcie.

Obowiązkiem każdego członka Stowarzyszenia jest wzięcie udziału w walnym zebraniu, jednakże w razie nieprzybycia połowy członków miejscowych, odbędzie się drugie walne zebranie bez względu na liczbę obecnych. Ewentualne wnioski należy zgłosić na piśmie do zarządu w terminie do dnia 5 kwietnia br. Po zamknięciu walnego zebrania odbędzie się losowanie fantów.

Zrzeszenie Przemysłowe Kupców Branży Filatelistycznej w Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 19 marca odbyło się doroczne Walne Zebranie Zrzeszenia, na którym wybrano nowy zarząd w nast. składzie:
Prezes — A. Pachoński
V-Prezes — J. Witkowski
Sekretarz — T. Grzyżewski
Skarbnik — J. Jabłoński
Referent prasowy — W. Fildan-Felden
Członkowie zarządu — Z. Englert i O. Söderström.
Do komisji rewizyjnej weszli: R. Kliszewski, J. Krzyżanowski i W. Glück.
Sąd koleżeński: A. Pachoński, J. Witkowski i O. Söderström.
Szczegółowe sprawozdanie podamy w numerze majowym.

Przykład godny naśladowania.

Poczta niemiecka wydała ponownie rozporządzenie w sprawie czystego stemplowania znaczków i akuratnego czyszczenia samych datowników. Aby rozporządzenie to osiągnęło należyty skutek, w większych urzędach pocztowych nad stołami, gdzie odbywa się stemplowanie listów, umieszczone są teksty odnośnego rozporządzenia, które kończy się zdaniem: **„Brudne odbitki datowników szkodzą opinii poczty niemieckiej zarówno w kraju, jak i zagranicą“.**

W wypadku wyraźnego zabrudzenia znaczków, poczta zwraca poszkodowanym koszty kupna znaczków filatelistycznych, względnie wymienia je na inne czysto kasowane. Jak bardzo podobne zarządzenie przydałoby się u nas świadczą już dawno przez nas umieszczane artykuły na ten temat, a ostatnio pisały o tem obszernie prawie wszystkie większe dzienniki.

Zaszczytne odznaczenie

W dniu 4 lutego „Societe Française de Timbrologie“ na walnym zgromadzeniu nadało godność członków honorowych pp. Wł. Rachmanowowi i Wł. Polańskiemu.

„ZEFIB“

Związek Jugosłowiańskich Stowarzyszeń Filatelistycznych organizuje I Narodową Wystawę Filatelistyczną p. n. „ZEFIB“, która odbędzie się w Belgradzie między 12 a 19 września br. Wśród eksponatów znajdą się również zbiory zagraniczne. W czasie trwania wystawy odbędą się różne zjazdy, giełda filatelistyczna, wycieczki i t. p.

Międzynarodowa Wystawa w Pradze.

W Pradze w r. 1938 odbędzie się międzynarodowa wystawa znaczków pocztowych, której urządzenie powierzyła Międzynarodowa Federacja Filatelistyczna Czechosłowacji. Ostatnio odbyło się zebranie organizacyjne w którem wzięli udział przedstawiciele 70 organizacji filatelistycznych istniejących na terenie Czechosłowacji. Zebranie to wyłoniło ściślejszy komitet wykonawczy a władze pocztowe przyrzekły pełne poparcie tak poważnej imprezie. Ministerstwo Poczt i Telegrafów reprezentował specjalny delegat. W dniu otwarcia wystawy zostanie wydany specjalnie blok pamiątkowy złożony z dwóch znaczków za 50 h. i 1 kor.

Oszczędności na znaczkach.

Mandżuko ma kłopoty ze zrównoważeniem budżetu i dlatego we wszystkich dziedzinach przeprowadza się jak najdalej idące oszczędności. Na znaczkach oszczędza się w ten sposób, że zmniejsza się wydatnie dotychczasowy ich format. Obecnie rozmiary nowowydanych znaczków wynoszą 8×5 mm.

Podobizna artystki na znaczkach pocztowych.

Najpospolitszym znaczkiem niemieckim jest niewątpliwie „Germania“. W czasie swego długiego żywota bo od roku 1900 do 1922 rozrósł się do 61 wart. Alegoryczny rysunek został zaprojektowany przez artystę - malarza Pawła Waldraffa, który jako modelu użył podobizny ówczesnej artystki teatralnej Anny Fühling, późniejszej żony barona Strautza.

Proces filatelistyczny.

Niewątpliwie wielu z naszych czytelników zna broszurę p. Józefa Millera z Bielska pod tytułem: „13 lat walki o honor i cześć“. W związku z powyższą prof. Łaszkiewicz, dr. Tislowitz i Włodzimierz Rachmanow wystąpili ze skargą o zniesławienie. Powództwo prowadzi znany filatelista p. mec. Landau z Krakowa.

„Oesterreich Spezialkatalog 1937, II Teil: 1918-1936“.

Obecnie wyszła już z druku część II. opracowanego przez Ign. Edwina Müllera wymienionego wyżej katalogu nakładem „Die Postmarke“. Opracowanie drobiazgowe, obiętość 42 str. Cena sh. 5,— plus porto.

Co Kraków pokaże swoim przyjezdnym w swoich pałacach i gmachach.

Sekcja wystawowa Komitetu Obywatelskiego „Dni Krakowa“ ustaliła już w ogólnych zarysach program wystaw, jakie odbędą się w czasie „Dni Krakowa“.

MUZEUM NARODOWE przygotowuje WYSTAWĘ GROTTGERA. Wystawa ta znajdzie pomieszczenie w domu Szołayskich przy ul. Szczepańskiej, tak, że stanowić będzie dla siebie zamkniętą całość. Dyrekcja Muzeum Narodowego czyni przygotowania, aby na wystawę zgromadzić jaknajwiększą ilość prac, którymi się chlubi sztuka polska. Otwarcie nastąpi dnia 26. maja 1937.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH w gmachu swoim przy pl. Szczepańskim na „Dni Krakowa“ przygotowuje WYSTAWĘ POŚMIERTNĄ LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO. Artysta niedawno zmarły, pozostawił bogatą spuściznę dzieł mistrzowskich, oglądanych zawsze tylko fragmentarycznie. Wystawa ma skupić możliwie wszystkie prace Wyczółkowskiego i pokaże Krakowianom i przyjezdnym olbrzymi dorobek tego artysty, który działał na terenie Krakowa, w epoce przodowania tego miasta w dziedzinie kultury oraz w dziedzinie sztuk plastycznych. Te dwie wystawy stanowić będą specjalnie mocny akcent artystyczny w programie „Dni Krakowa“.

Należy zaznaczyć, że na tem nie wyczerpuje się program wystaw. Przewidziane są bowiem i inne wystawy, jak przedewszystkiem organizowana przez MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE WYSTAWA FIGUR, KAPLIC i KRZYŻÓW PRZYDROŻNYCH KRAKOWA i OKOLICY art. mal. F. Jaźwieckiego. Wystawa uzupełniona będzie eksponatami naturalnymi, t. j. kaplicami wzgl. figurami, jakie Muzeum Przemysłowe względnie P. Jaźwiecki potrafili zgromadzić.

W dziale wystaw specjalnych zanotować należy dwie wystawy a mianowicie: zorganizowaną przez IZBĘ RZEMIEŚNICZĄ WYSTAWĘ SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO, ilustrowaną pracami, wykonanymi do egzaminów mistrzowskich oraz specjalny pokaz PRZEMYSŁU LUDOWEGO w Hali przy ul. Rajskiej.

NUMIZMATYKA

Antoni Szczawiński

O monetach polskich.

Od autora: *Pragnąc podzielić się z Czytelnikami „Il. Wiad. Fil." wiadomościami z dziedziny numizmatyki polskiej, pozwalam sobie zabrać głos w tej sprawie na łamach niniejszego miesięcznika.*

Za łaskawe wydrukowanie mego artykułu Kierownictwu „Il. Wiad. Fil." składam serdeczne podziękowanie.

I.

Jeśli będziemy rozpatrywać monety w szerokim tego słowa znaczeniu, to dojdziemy do wniosku, że pojęciem tym określa się każdy przedmiot, który służył w dawnej Polsce za środek płatniczy, lub wymienny.

Z czasów wczesno-historycznych wiemy, że za środek płatniczy służyła broń, cenne futra, zwierzęta (konie i bydło), itp. Jeszcze w ubiegłym stuleciu w handlu z dzikimi plemionami Afryki używano jako monety: prochu, wódki, ubrań i bezwartościowych ozdób.

Obecnie monetą nazywamy znak puszczony w obieg, któremu przez miarodajne czynniki zostaje nadana pewna określona wartość płatnicza. Widzimy zatem, że monetą może być znak z metalu, jak złota, srebra, miedzi, niklu itp.

Pierwotną monetą polską była skórka futrzana, której używano do czasów wprowadzenia chrześcijaństwa. Dopiero Mieszko I zaprowadził monetę metalową. Możemy więc przyjąć rok 968 jako datę powstania pierwszej polskiej monety metalowej. Początkowo była ona ze srebra, dopiero Władysław Łokietek wprowadził monetę złotą. Moneta miedziana w Polsce weszła w życie w XVII wieku, za czasów Jana Kazimierza. Moneta wprowadzona przez Mieszka I, była oparta na wzorze bawarskim i posiadała wybitnie religijny charakter, o czym świadczy na niej napis: „MISECO" i rysunek krzyża. Nosiła ona nazwę denara.

Stopa mennicza wzorowana była na niemieckiej, tj. przyjęto, że z funta czystego srebra (około 367,2 g) wybijano 240 denarów, (waga każdego denara stanowiła więc około 1,5 g). Z powyższego wynika, że denar był monetą dość cienką i drobną, służącą do mniejszych transakcyj handlowych — większe załatwiano wagą srebra, zwaną grzywną.

Siła kupna denara w owych czasach była wielka. Ze źródeł historycznych możemy ustalić, że 10 denarów (1 szkojec) było ceną bydlęcia lub korca zboża.

Po śmierci Mieszka I. ukazały się w obiegu denary z obustronnym napisem „PRINCES POLONIAE". Były to denary wypuszczone w czasie krótkich współrządów jego synów.

Po krótkiej wojnie domowej pomiędzy Odą i jej synami z jednej a Bolesławem Chrobrym z drugiej strony i po zwycięstwie ostatniego, mennictwo w Polsce rozkwitło.

Chrobry sam bił monety w kilku miastach Polski przeważnie dla upamiętnienia jakiegoś wydarzenia. Denary z jego imieniem są bardzo rzadkie. Ponadto Chrobry udzielił biskupom prawa bicia monet (biskupi: Kruszwicki i Gnieźnieński).

Z monet bitych za Bolesława Chrobrego można zanotować następujące, które charakteryzują nam pewne momenty historyczne:

1. Moneta mająca na jednej stronie napis wzdłuż brzegu BOLIZLAUS, po drugiej stronie GNEZDUN CIVITAS. Denar ten wskazuje na przeniesienie stolicy do Gniezna.

2. Moneta z napisem SCS JOHANNES świadczy o założeniu biskupstwa we Wrocławiu.

3. Moneta z napisem PRAGA CIVITAS dowodzi zdobycia Pragi w 1002 roku.

4. Bardzo ciekawe są denary bite w Krakowie pomiędzy 992 a 1000 rokiem mające po jednej stronie napis BOΛECΛABB w języku słowiańskim (cyrilicą), z drugiej strony cztery małe krzyże umieszczone na ramionach dużego krzyża. Denary te bito w mennicy krakowskiej i wskazują na wpływ duchowieństwa obrządku wschodniego na zarząd mennicy krakowskiej.

5. Z denarów bitych w Gnieźnie notujemy monety z napisem po jednej stronie BOLIZLAUS, po drugiej zaś ATEAHLAT i wizerunkiem kapliczki. Monety te wskazują na wpływy niemieckie i pochodzą z czasów 991—995 r.

6. Niedawno w Polsce znaleziono monetę bitą w kraju a noszącą napis imienia króla angielskiego Etelreda. Jest to bardzo ciekawe zjawisko naśladownictwa wzoru innego państwa.

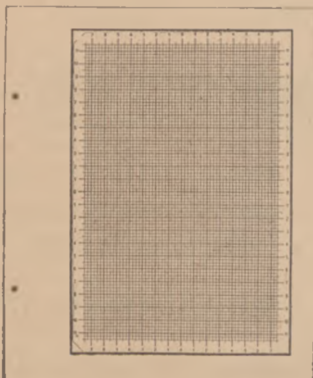
Dalszy ciąg nastąpi.

WITKOWSKIEGO

ALBUMY „BLANKO“

TERAZ TAŃSZE!

WITKOWSKIEGO ALBUMY BLANKO FORMAT 29×24,5 cm

dla nowoczesnego filatelisty, pozwalają na zbieranie znaczków według własnego upodobania. System śrubowy umożliwia umieszczanie i zmienianie kart w dowolnym miejscu, a nierażąca siatka ułatwia zachowanie symetrii, druk jednostronny, oprawa płócienna.

B 21/50	zawiera 50 kart	. zł 6.30	porto zł 1.—
B 21/100	zawiera 100 kart	. zł 9.90	porto zł 1.—
B 21/300	zawiera 300 kart	. zł 27.—	porto zł 3.50
50 kart B 21	. . . . . .	zł 3.—	porto zł 0.80

Próbna karta po nadesłaniu 15 gr znaczkami

KOMPLETNY ALBUM

JUŻ OD ZŁ 6.30

Dla każdego postępowego zbieracza.

WSKAŹNIKI DO BŁĘDNODRUKÓW

ułatwiają przegląd błędów w zbiorach i podnoszą ich estetyczny wygląd.

Paczka 100 sztuk . . . . . . 1.— zł

Nieznane w tej doskonałości zagranicą!

Polski patent! Polski patent!

Nadeszły nowe transporty

NALEPEK Ia ZAGRANICZNYCH

paczka 1000 sztuk . . . . 50 gr

PINCETEK NIKLOWANYCH

format mały . . . . . . zł 1.—
format normalny . . . . zł 1.80

Okazyjnie do nabycia

kilka okładek
do albumu Schaubecka

grzbiet szeroki ca 7,5 cm

Cena okładki wraz z parą śrub zł 8.75
plus porto zł 1.—

Jeżeli masz zapotrzebowanie

na jakikolwiek

album lub dodatki

wydawnictw zagranicznych, szczególnie

marki KA-BE, SCHAUBECK, SCHWANEBERGER, BOREK itd.

prosimy z nami się skomunikować

Służymy chętnie fachową radą i szczegółową ofertą

(Przy zapytaniach prosimy dołączyć znaczek na odpowiedź)

POSTĘPOWEGO ZBIERACZA poznaje się po ilości używanych przyborów filatelistycznych

Redaktor i Wydawca Jan Witkowski, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 7, I ptr.
Druk. „POL“ POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Strzelecka 14.